

PROJECTE IMAGINE - TALLER AMB EXPERTS

FIGUERES: 25 de novembre de 2013. Centre de Formació Integral Ferran Suñer

DINAMITZADORS: Gerard Quiñones i Lúdia Ochoa (Neòpolis)

NOMBRE DE PARTICIPANTS: 28

IMAGINANT LA FIGUERES DEL 2050 => ENTORN PERSONAL I FAMILIAR

Consum energètic dels individus

ESCENARI:

- Optimització dels consums: reducció de consums innecessaris i una major eficiència energètica de tots els aparells i de les accions que consumeixen energia.
- Nivell elevat de conscienciació a nivell domèstic, informació sobre el consum en el moment en què es consumeix i presència generalitzada de la domòtica.
- Desaparició de l'obsolescència programada, ja que és un gran problema que promou els consums indirectes (producció/reciclatge).
- Formació sobre energia a les escoles.
- Reducció de la mobilitat i de la dependència del cotxe.

CANVIS NECESSARIS:

- Introducció del vector energia en l'educació escolar
- Formació ciutadana
- Domòtica generalitzada per poder monitoritzar els consums, incloent la transparència de les empreses vers el consum energètic del consumidor/usuari.
- Introducció d'incentius, possible cànon d'energia que penalitzi el malbaratament.
- Canvi d'hàbits que repercuteixen en la mobilitat: augment del teletreball, horaris flexibles, millora xarxa de carril bici, reducció i racionalització de la mobilitat causada per oci. Aquest canvi repercuteix no només en la conscienciació personal sinó també en la xarxa del transport públic i en la conscienciació de les empreses i la cultura empresarial.

Llars i habitatges

ESCENARI:

- Autosuficiència energètica total, emprant renovables:
 - Si es pot a nivell de llar/edifici, sinó del veïnat o urbanització. Existència de sistemes de captació automatitzats i serveis cooperatius.
 - Cerca del saldo energètic final zero o fins i tot positiu.
 - Autogeneració i connexions locals en xarxes petites.
- Importància de l'emmagatzematge energètic (per vehicles elèctrics per exemple o altres usos).
- Monitorització energètica: a tots els edificis hi haurà mesures de control i avisos que faran visible el consum.

CANVIS NECESSARIS:

- Millorar l'eficiència energètica, dels nous habitatges i també dels existents, en tots els aspectes, com per exemple la il·luminació.
- Canvis en la normativa que incentivin l'ús i l'autoabastament basat en les renovables. Obligatorietat reglamentada pel què fa a l'eficiència.
- Millores en l'eficiència energètica de les renovables (cost/benefici)
- Formació pedagògica continuada, a diferents nivells.
- Creació d'un llibre blanc de l'energia (objectius individuals per assolir objectius globals).

Evitar la pobresa energètica

ESCENARI I CANVIS NECESSARIS:

- Garantir bons socials
- Creació d'una comissió permanent d'assessors municipal per tal de gestionar els casos identificats i millorar la situació de les famílies i persones afectades.

IMAGINANT LA FIGUERES DEL 2050 => ENTORN PÚBLIC I COL·LECTIU

Espai públic i model de ciutat

ESCENARI:

- Màxima eficiència energètica de tots els serveis municipals.
- Figueres com a *Smartcity*, on la informació és sempre actualitzada i disponible per prendre decisions informades.
- Microgeneració integrada en l'entorn públic, de tipus mixta.
- L'Espai públic agradable pel ciutadà, centre de la ciutat totalment peatonal.
- Sociabilització dels recursos per aprofitar al màxim les potencialitats de l'entorn proper, reactivació del petit comerç i foment del km 0.

Mobilitat

ESCENARI:

- La ciutat serà una ciutat per vianants i bicicletes essencialment. També hi haurà tramvies i trens per la mobilitat entre ciutats i pobles.
- Inexistència de vehicles contaminants i reducció del nombre de vehicles total. Minimització dels desplaçaments en vehicle privat, millora i canvi de la percepció ciutadana de la distància i la gestió del temps: Proximitat a la feina (augmentar els trajectes a peu i/o bici) i empreses sense cotxes individuals (*car sharing*).
- Transport públic eficient i sostenible a nivell econòmic.
- Pensar en algun model de transició, com per exemple el gas com a carburant (canvi a baix cost, diversificació i increment de l'eficiència a baix cost).

CANVIS NECESSARIS:

- Adaptació dels entorns urbans a la nova mobilitat: més reduïda i col·lectiva. Model urbanístic en consonància amb una reducció i optimització de la mobilitat.
- Augment dels carrers per a vianants, les vies verdes i els carrils bici.
- Transport públic: tramvies de Figueres a Roses, vehicles compartits i marginació del vehicle privat.
- Informació constant i consultable en tot moment: monitorització i estructuració de la informació per fer-la accessible en tot moment, incloent els consums dels edificis.
- Per fer possible l'escenari desitjat, cal una evolució tecnològica acompanyada d'una conscienciació política que promogui la transformació.
- Apostar per la producció local amb mitjans locals i recursos locals orientada a les (veritables) necessitats locals.
- Possibilitat de repensar l'economia tenint en compte l'energia com a principal vector (fins al punt d'inventar un sistema monetari basat en l'energia).

IMAGINANT LA FIGUERES DEL 2050 => PRODUCCIÓ I DISTRIBUCIÓ D'ENERGIA

Generació i distribució

ESCENARI:

- Producció local 100% renovable que permet a Figueres ser autosuficient, sense presència d'un oligopoli energètic.
- Inversió de part dels pressupostos locals en actius locals (en energia: microgeneració i generació local).
- Generació distribuïda a com model d'equitat territorial. Possibilitat d'una estructura mixta i equilibrada entre microgeneració, generació local i generació centralitzada.
- Proposta de tres nivells de generació mixta, renovable i amb diversificació de fonts, a escala individual/familiar (autoconsum), de barri (district-heating: fred/calor) i de ciutat (una planta central propera).
- Generació de gas a partir de la biomassa.
- Generació local d'energia tenint en compte que no tota ha de ser necessàriament elèctrica. Altres tipus d'aprofitament evitarien pèrdues energètiques i per tant optimitzarien l'eficiència.
- Aprofitament total dels residus per obtenir energia: res d'abocaments a l'abocador i emprar incineradores que produeixin energia a partir del material de rebuig.
- Trobar fórmules per acumular i/o emprar amb eficiència els excedents d'energia.
- Existència d'una xarxa intel·ligent, que permet adaptar el consum d'energia a la producció disponible (gestió de la demanda).
- Aprofitament de la xarxa de distribució existent (no cal crear-ne una de nova, tenint-ne ja una).

CANVIS NECESSARIS:

- Desenvolupament tecnològic que faci possible l'emmagatzematge d'energia.
- Investigació independent dels interessos de les grans companyies i dels lobbies.
- Municipalització de les plantes generadores i de la xarxa (o mitjançant cooperatives).
- Potenciació de les cooperatives de consum energètic renovable.
- Generar un veritable mercat energètic.
- Cal un canvi de normativa que promogui les renovables i l'autoabastament energètic.
- Acceptació del declivi energètic, no només a nivell personal sinó i, sobretot, a nivell industrial i per tant, preparar la transformació i evolució pertinent.
- Propostes per fer possible la transició cap a un 100% de producció provinent de renovables:
 - Centrals de cogeneració integrades amb les renovables a la xarxa
 - Power to gas
 - Eòlica descentralitzada (1Mw aprox)
 - Fotovoltaica a tots els edificis i equipaments municipals, aprofitant totes les cobertes possibles.

ALTRES REFLEXIONS

En acabar la sessió sorgeixen aspectes i temes que cap grup ha fet sortir explícitament i que es consideren prou importants com per ser recollits també:

- Mesures per fer front a les conseqüències del canvi climàtic, cal preparar-se per episodis cada vegada més extrems i això consumirà energia. Es posa com a exemple la necessitat de reservar aigua al món local per fer front a possibles episodis de sequera (la qual cosa implica més energia)
- Les reflexions i propostes presentades shaurien de donar a conèixer als “amos actuals” de l’energia, i saber què en pensen ells
- Tota aquesta transició i canvi energètic també implica canvis essencials en els models econòmics i socials. Es genera un debat entorn el model capitalista. Es considera que ha estat una etapa lògica de l’evolució humana i que ens ha dut molts beneficis. Però ha arribar l’hora de passar de l’adolescència a l’adulthood, començant a utilitzar de forma diferent el capitalisme entès com a eina de desenvolupament humà